

Ἄλλ' ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν τιοούτων ἀνγκυ-
καιοτάτων καὶ ὠφελιμοτάτων πονημάτων πρεσβεύω
πάντοτε τὴν γνώμην, τὴν ὁποῖαν οὐχὶ ἀπὸ ἀλλὰ
πολλάκις ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ ἐρμηνεύσω. Καὶ εἰ
μὲν ἦτο ἰδίᾳ ἐμοῦ δὲν ἤθελον ἴσως ἐπαναλάβω αὐ-
τὴν· ἀλλ' ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος καὶ καταβαί-
νει μέχρις ἡμῶν, διελθοῦσα διὰ πάντων τῶν πε-
πολιτισμένων ἐθνῶν, καὶ αὐτῶν τῶν νεωτέρων,
οἷον τῆς Ἀμερικής. Ὁ Πλάτων ἔλεγε τὸ ἐξῆς· « Οὐ-
δὲν μάθημα μετὰ δουλείας τὸν ἐλεύθερον χρὴ μαν-
θάνειν· οἱ μὲν γὰρ τοῦ σώματος πόνοι βίᾳ πονού-
μενοι χειρὸν οὐδὲν τὸ σῶμα ἀπεργάζονται, ψυχῇ δὲ
βίαιον, οὐδὲν ἔμμονον μάθημα. Μὴ τοίνυν βίᾳ τοὺς
παῖδας ἐν τοῖς μαθήμασιν, ἀλλὰ παίζοντας τρέφε,
ἔνα καὶ μᾶλλον οἷός τ' ἦς καθορᾶν ἐφ' ὃ ἕκαστος
πέφυκε. »

Παίζοντες λοιπὸν πρέπει νὰ διδάσκωμεν τοὺς
παῖδας· τῆς παιδείας δὲ ταύτης μέρη νομίζω δύο·
πρῶτον τὴν διήγησιν, οὐχὶ τὴν ἀπλὴν, ἀλλὰ τὴν
γινομένην μετὰ δραματικῆς τινος πλοκῆς, καὶ δεύ-
τερον τὰς εἰκόνας. Λέγων δὲ δραματικὴν πλοκὴν
δὲν ἐπιθυμῶ, ὡς δὲν ἐπιθυμεῖ καὶ ὁ συγγραφεὺς
(σελ. γ') « μακρὰν μυθώδη ἱστορίαν, ἐν ἧ ἀναμί-
γνυνται τραγικαὶ σκηναί, ἐριδες καὶ πράγματα ὅλως
ἀνάρμοστα τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ, οὔτε διηγήματα
κατ' ἐπιφάνειαν μὲν ὠφέλιμα καὶ ὠραῖα, πράγματι
δ' ἄσχημα καὶ ἀνωφελέη » εἴ τις ἔγραψέ τι τοιοῦτο
ἀποφῶλιον τέρας διὰ παῖδια, πρέπει ἢ νὰ σταλῆ
εἰς φρενοκομεῖον ἢ νὰ καταδικασθῆ νὰ πῖρ τὸ κώ-
νιον ὡς φθορεὺς τῶν νέων· ἀλλὰ διήγησιν συνεχῆ,
προβαίνουσαν ἐκ τῶν ἥττον περιέργων εἰς τὰ πε-
ριεργότερα, καὶ ἔχουσαν εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου
τὴν καταστροφὴν, ὥστε τὸ παιδίον νὰ τρέχῃ μόνον
εἰς ἀνεύρεσιν αὐτῆς, καὶ νὰ τρέχῃ ἄνευ τῆς προτρο-
πῆς τοῦ διδασκάλου χαῖρον καὶ σκιρτῶν. Τοιαύτη
δραματικὴ διήγησις θὰ ἔχῃ ἐξ ἀνάγκης μῦθον, καὶ
διὰ τοῦτο ἐκ τῆς ἀνωτέρω περικοπῆς τοῦ συγγρα-
φέως ἀποκοπτέον μοι φαίνεται τὸ ἐπίθετον μυθώ-
δης. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐγὼ τοῦλάχιστον φρο-
νῶ, ὅτι τὰ διδασκόμενα ἐγχαράττονται εἰς τε τὴν
διάνοικιν καὶ τὴν καρδίαν καὶ εὐκολώτερον καὶ δι-
αρκέστερον ἢ ἐὰν παραδίδονται ἀπορθηγματικῶς
καὶ ὡς θεολογικὰ δόγματα.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τῆς εὐκολωτέρας καὶ
διαρκεστερας ἐντυπώσεως, ἐπειροήθησαν καὶ αἱ εἰ-
κόνας. Τὸ παιδίον ἀγαπᾷ νὰ τέρπῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς,
ἅμα δὲ καὶ νὰ μανθάνῃ πόθεν καὶ διὰ τί ἡ τέρψις.
Ἡ εἰκὼν ἀναφλέγει τὴν περιέργειαν, καὶ βιάζει τὸν
ἀνγκυνώσκοντα νὰ μεταβῆ ἀπ' αὐτῆς εἰς τὸ κείμενον.

Ἄλλ' ἐνταῦθα βλέπω τὸν φιλόπαιδα συγγρα-
φεὴ στρέφοντα βλοσυρὸν τὸ βλέμμα πρὸς τὸν γρά-
σαντα ταῦτα, καὶ ὑποτονθυρούζοντα μετ' ἀγανα-

κτῆσεως τὰ ἐξῆς· « Δὲν ἔχομεν πῶς νὰ πληρώ-
σωμεν τὸν χάρτην καὶ τὸν τύπον καὶ ζητῆς καὶ
εἰκόνας; Δὲν ἀρκεῖ ὅτι καταναλισκόμεθα ἄλλοις
γινόμενοι χρήσιμοι, καὶ θέλεις ν' ἀφαιρέσης ἀπὸ τοῦ
στόματος ἡμῶν καὶ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον; »

Εἰς τὴν ἐπίπληξιν ταύτην οὐδὲν ἔγω ν' ἀντιτάξω·
ἀρκοῦμαι μόνον νὰ ἐπαναλάβω ὅτι ὁ μὲν συγγρα-
φεὺς εὐηργέτησε τὰ παῖδια ἐκπονήσας τὴν *Χρυσολί-
θου*, οἱ δὲ γονεῖς θέλουσιν εὐεργετήσαι ἐαυτοὺς θέ-
τοντες εἰς χεῖρας τῶν ἰδίων τέκνων βιβλίον κατάλ-
ληλον καὶ τὸν νοῦν νὰ φωτίσῃ καὶ τὸ στήθος αὐ-
τῶν νὰ ρυθμίσῃ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 15, 1865.

Ὁ Βασιλεὺς ἀνεχώρησεν εἰς Κέρκυραν τὴν 14
τοῦ μεσοῦντος, ὅπου θέλει διατρίψαι, ὡς λέγεται,
περὶ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας· συνοδεύει δὲ αὐτὸν
ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός.

Ψαλλομένης ἐν τῇ μητροπόλει τῆς νεκρωσίμου ἀ-
κολουθίας τοῦ ἀοιδίου Α. Μαυροκορδάτου, ἦλθε
καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν μεγάλῃ στολῇ· διατάχθη δὲ καὶ
πενθήμερον πένθος. Ἀλλὰ καὶ τὴν χεῖραν τοῦ ἀποθα-
νόντος ἐπεσκέφθη ὁ βασιλεὺς. Ἐν δὲ Σύρῃ ἡ Ἐταιρεία
τῆς ἡμετέρας ἀτμοπλοΐας, τιμῶσα τὴν μνήμην τοῦ
ἐνδόξου πολίτου, ὅστις ὑπῆρξε καὶ ὁ θεμελιωτὴς
αὐτῆς, διέταξε νὰ κανονοβολῶσι τὰ ἀτμόπλοια ἀνά
πᾶσαν ἡμίσειαν ὥραν ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας.

Εἰς τὸν καθηγητὴν Ν. Πατρῆν, ὅστις, ὡς εἶχομεν
γράψει τὸν Μάρτιον, εἶχε παυθῆ ἀδίκως ἀπὸ τῆς κα-
θηγησίας τοῦ ἐν Σύρῃ γυμνασίου, ἀπεδόθη τέλος
πάντων δικαιοσύνη. Τὸ καθ' ἡμᾶς, συγχαίρομεν τῇ
νεολαίᾳ τῆς νήσου ἐκαίνης ἀνακτησάσῃ τοιοῦτον
ἐμπειρον καὶ χρηστὸν διδάσκαλον.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ. Ἐν τῷ διαστήματι
τῆς δευτέρας τριμηνίας τοῦ ἔτους τούτου κατέπλευ-
σαν καὶ ἀπέπλευσαν εἰς τοὺς κατωτέρω ξένους
λιμένας τὰ ἐξῆς ἑλληνικὰ πλοῖα·

Γένοια. Κατέπλευσαν πλοῖα ἐξ τόν. 6118.

Λιθόβροτος. Κατέπλ. 84, τόν. 19,923, φέροντα
σίτον ἀξίας 6,254,000 δρ. Ἀπέπλ. δὲ 60, τόν.